



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_32_INOVACE_D_366

Starověké Řecko (2.)

8. stol. – 6. stol. př. n. l

Autor: Tatjana Horáková, Mgr.

Použití: 6. ročník

Datum vypracování: 6. 1. 2013

Datum pilotáže: 13. 2. 2013

Metodika: prezentace má podat žákům základní přehled o velké řecké kolonizaci a jejích následcích, dále ukázat základní rozdíly mezi Spartou a Athénami, při výkladu lze využít pro zapojení žáků otázky, které jsou součástí prezentace. V závěru prezentace společně objasnit ještě dnes užívaná slovní spojení, která souvisí se starověkým Řeckem.

Anotace: prezentace objasní řeckou kolonizaci a její důsledky, rozdíl y mezi Spartou a Athénami (klíčová slova: polis, metropole, kolonizace, dlužní otroctví, demokracie, heilóti, archonti, fýly)

Starověké Řecko

8. stol. – 6. stol. př. n. l.



Archaické období (8. – 6. stol. př.n.l.)

- ▶ Vysvětli: polis, metropole
- ▶ polis – městský stát (území s úrodnou půdou, řídicím centrem bylo město)
- ▶ velká řecká kolonizace – zakládání nových osad i ve vzdálených oblastech (jižní Itálie, Francie, Španělsko, pobřeží Černého moře)
- ▶ metropole – mateřské město (spojení mezi nově založenou osadou a městem, odkud osadníci pocházeli – dovoz, vývoz, pomoc)

Důsledky kolonizace

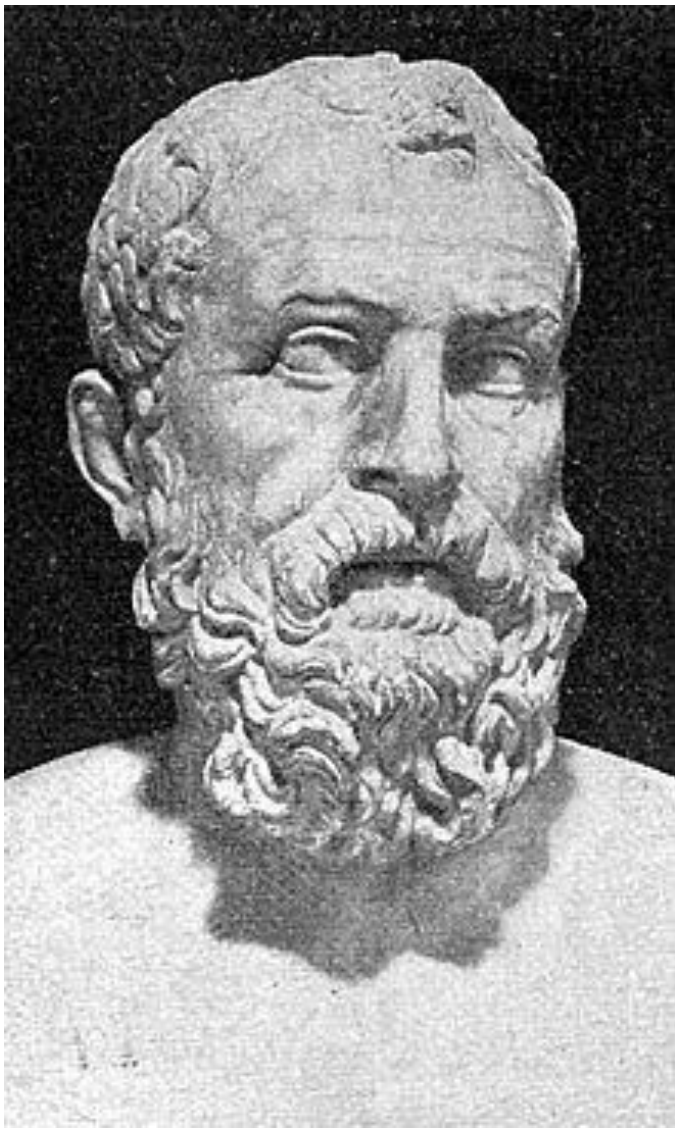
- ▶ dovoz levného obilí – bohatí místo obilí pěstují víno a olivy => zisk
- ▶ – chudí prodávají obilí pod cenou => zadlužují se => dostávají se do dlužního otroctví
- ▶ Co si představíš, když se mluví o růstu majetkových rozdílů? Dej nějaké konkrétní příklady.
- ▶ růst majetkových rozdílů => růst napětí
- ▶ rozkvět řemesel => řemeslníci bohatnou => chtějí podíl na vládě

SPARTA

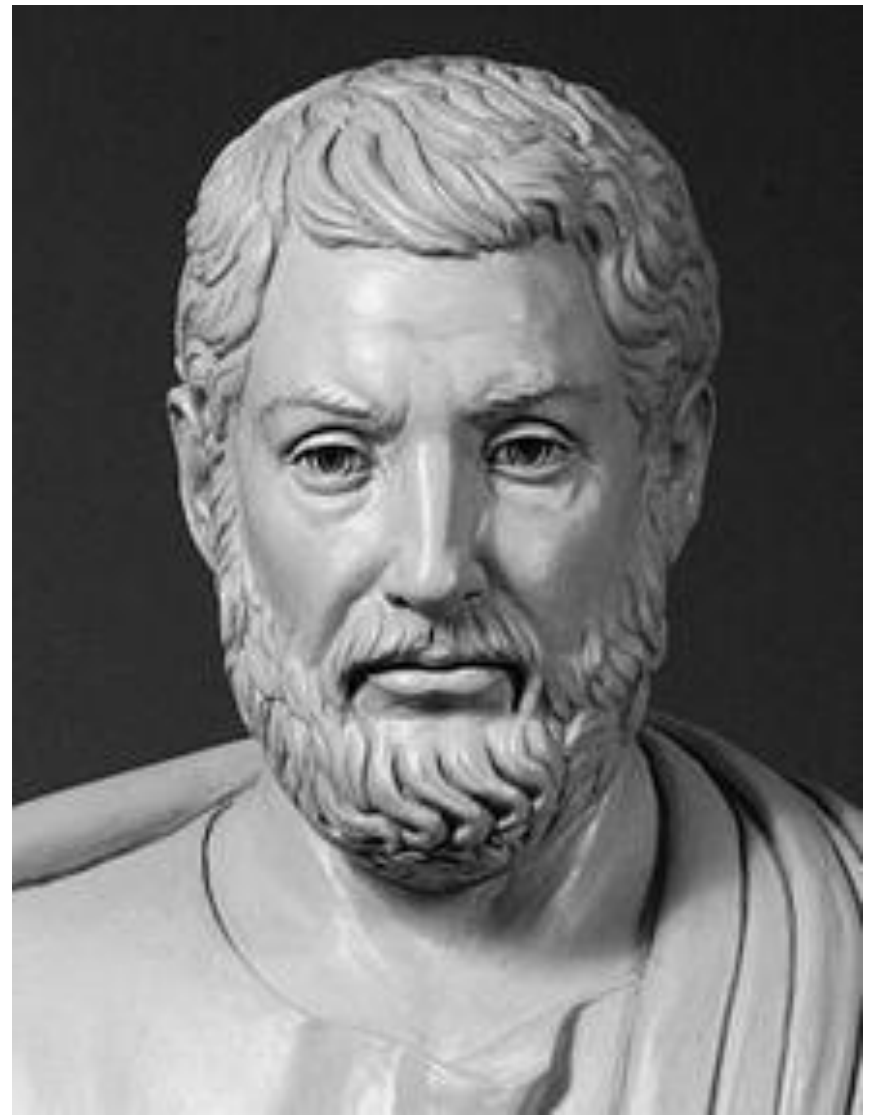
- ▶ **Vznik** :- 9. stol. př.n.l.
- ▶ **Poloha** :- Lakónie = rovina na jihu Peloponésu
- ▶ **Kdo?** – **Dórové** – podmanili si původní obyvatelstvo, z něj učinili **heilóty** = otroky patřící celému státu
- ▶ **Spartáné** – **plnoprávní občané** – vojenský výcvik
- ▶ – návrat z bitvy „*se štítem nebo na štítě*“
- ▶ – „**spartánská výchova**“
- ▶ – uzavřený zemědělský městský stát
- ▶ – nerozvíjel se obchod, nestavěly se velké stavby – v 6. st. př.n.l. – peloponéský spolek

ATHÉNY

- ▶ Vláda **9 archontů** – voleni z urozených na 1 rok (vládce, kněz, vojevůdce, ochránci zákonů)
- ▶ **Solón** – vykoupil občany z dlužního otroctví
- ▶ – rozdělil občany do 4 majetkových tříd
- ▶ – zavedl právo občanů hlasovat na lidovém sněmu = rozhodovali o válce a míru, nových zákonech, volili úředníky = základy demokracie
- ▶ **Kleisthenés** – posílil moc lidového sněmu – rozdělil občany do 10 skupin = **fýl** – zařazení byli občané z různých částí Atiky



Obr. 1: Solón



Obr. 2: Kleisthenés

Vysvětli slovní spojení:

- ▶ Achillova pata
- ▶ Ariadnina nit
- ▶ trojský kůň
- ▶ kyklopské zdivo
- ▶ věrná jako Penelopé
- ▶ dlužní otroctví
- ▶ spartánská výchova.....
- ▶ lakonická odpověď'

VYSVĚTLENÍ

- ▶ zranitelné místo
- ▶ klubko nití = pomůcka umožňující orientaci ve složitých situacích
- ▶ symbol skrytého nebezpečí (vojáci ukrytí uvnitř)
- ▶ mohutné hradby z obrovských kamenů (podle pověsti stavěli obři Kyklopové)
- ▶ Odysseova manželka na něj věrně čekala 20 let
- ▶ chudí rolníci si půjčovali peníze, ručili sami sebou, když nemohli dluh zaplatit, prodal je věřitel do otroctví
- ▶ přísná, důsledná výchova bez rozmazlování
- ▶ krátká výstižná odpověď

Zdroje:

- ▶ Kolektiv autorů: Dějepis 6: Pravěk a starověk – učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia, Nakladatelství Fraus, Plzeň 2007, 1. vydání
- ▶ Veronika Válková: Pravěk a starověk pro základní školy, SPN Praha 2006
- ▶ **Str. 7, obr. 1:** In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001 – [cit. 2013-01-06]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Solon.jpg>
- ▶ **Obr. 2: In:** Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001 – [cit. 2013-01-06]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Cleisthenes.jpg>